

memorii | jurnale | călătorii

Volum publicat
cu sprijinul acordat de

FUNDAȚIA
Voci Strămoși și

Magazinul
HIMALAYA

Redactor: Mona Antohi
Coperta și concepția grafică: Angela Rotaru
Corector: Ioana Vilcu
DTP: Corina Roncea, Carmen Petrescu

Tipărit la Monitorul Oficial R.A.

© HUMANITAS, 2012

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CHIVU, MARIUS

Trei săptămâni în Himalaya / Marius Chivu. – București: Humanitas, 2012

ISBN 978-973-50-3474-0

821.135.1-992

913(515)(23 Himalaya)(0:82-992)

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021 408 83 50, fax 021 408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 021 311 23 30 / 0372 189 509

Marius Chivu
Trei săptămâni
în Himalaya

Cu fotografiile autorului

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

În memoria bunicului Toma Căpitanu

„Orice călătorie de o mie de mile începe cu un singur pas.“

Laozi

„Lumea este o carte, iar cei care nu călătoresc citesc doar o pagină.“

Sfântul Augustin

„Nu-mi spune cât de învățat ești, ci cât de mult ai călătorit.“

Mahomed

„Toate călătoriile au destinații secrete de care călătorul nu e conștient.“

Martin Buber

Nimic despre Nepal

Auzi, tu nu ți-ai dorit niciodată să ajungi pe Himalaya?!

Crezi că ai putea urca până la vreo 5 400 de metri altitudine?

Te-ar tenta să plecăm în Nepal pentru un trekking de trei săptămâni în care am traversa Thorung La, cel mai înalt pas din lume?

La telefon era Cătălin, prietenul meu din copilărie, cu care am făcut: meciuri de fotbal formidabile în curtea grădiniței din spatele blocului, meditații la gramatică pentru admiterea la facultate și turul pe biciclete al insulei grecești Zakynthos. Cătălin e un tip inteligent și foarte informat – știe câte ceva despre toate: mitologie scandinavă, marketing online, fizică cuantică, cinematografie japoneză etc. –, dar, mai ales, e un tip prudent. N-aș pleca cu nimeni altcineva atât de departe de casă și într-o călătorie prin locuri despre care știu atât de puține! Pentru că, trebuie să recunosc,

în acel moment nu știam mai nimic despre Nepal – țara care i-a dat pe Buddha și pe Yeti –, abia dacă o puteam localiza pe hartă. Iar despre Himalaya, în afară de câteva filme în care alpiniștii își dau duhul urcând vârfuri de 8 000 m, ce poți să știi cu adevărat?! Că este „acoperișul lumii“.

Când a venit cu propunerea asta deopotrivă tentantă și înspăimântătoare – cândva imediat după Anul Nou –, i-am răspuns că trebuie să mă mai gândesc. Însă ideea a crescut în mintea mea ca un bulgăre de zăpadă până când m-am trezit că numai asta aveam în cap. În ultima zi a lui ianuarie cumpăram deja biletele de avion spre Kathmandu, și ca nu cumva să ne răzgândim, dar și pentru că trebuia să prindem ultima lună de dinaintea musonului. Apoi am început pregătirile, spre îngrijorarea prietenilor care preferau să nu mă ia, deocamdată, în serios.

Întâmplarea a făcut să aflu că alpinistul Alex Găvan (care urcă vârfuri de 8 000 m mai des decât mergem noi la Zoo) pregătea, în aceeași perioadă, o expediție tot în zona Nepalului, pentru a cuceri Kanchenjunga, un alt „optmiar“. Firește, noi eram dintr-un cu totul alt film, mai exact dintr-unul pentru copii. Nu sunt chiar ceea ce se cheamă un pantofar, din cei care urcă pe munți doar de 1 Mai încălțați în pantofi, purtând blugi și ținând o doză de bere în mână, dar nici un munțoman, cu atât mai puțin vreun cățărător. Nu mai urcasem pe munte din facultate și când zic munte, mă refer la vârful Omu. Așa că am luat-o ușor.

Pentru început am renunțat să mai merg cu liftul și mi-am dat seama că cinci etaje urcate ceva mai repede sunt suficiente să te ia cu amețeală și să ți se înfunde urechile cu bătăile precipitate ale inimii. Apoi am început să alerg. Mai întâi în jurul blocului, cel mai bine era noaptea, impulsivat și de câinii comunitari care se adunau de pe toate străduțele și alergau după mine cu destulă determinare zgomotoasă încât să iau alergatul foarte în serios. Apoi, după ce mi-am dat seama că n-are rost să știe tot Giuleștiul cum mă antrenez eu pentru Himalaya, am început să alerg dimineața pe faleza Lacului Morii. Era iarnă, iar lacul – înghețat, uneori ascuns după o perdea de gheață, alteori strălucind în soare. Când urcam în fugă treptele falezei dinspre parcul Crângași, mă simțeam ca Rocky, iar când ajungeam pe insulă și alergam pe zăpadă, mă simțeam tot ca Rocky, dar cel din seria IV, cu Dolph Lundgren, în Rusia. Firește, nu mă duceam în Nepal ca să-mi

apăr centura de cronicar literar, dar care băiat aflat în preajma unei astfel de încercări bărbătești nu e dominat de imaginarul eroului preferat!?

Între timp, Cătălin începuse schimbul de e-mailuri cu o agenție de turism din Kathmandu care avea să se ocupe cu stabilirea rutei de trekking, eliberarea permiselor pentru accesul în zona rezervației Annapurna, arvunirea unor șerpași/porteri care să ne ducă echipamentul și, în general, cu furnizarea tuturor informațiilor de care aveam nevoie. La întrebările sau îngrijorările noastre legate de High Altitude Sickness (sau Acute Mountain Sickness, despre care știam doar că poate ucide), climă, dificultatea traseului, mâncare, tipul de echipament necesar etc., fata de la agenția nepaleză răspundea cu o promptitudine și cu o siguranță care ne dădeau curaj. Oricum, urma să facem parte dintr-un grup internațional de cinci persoane, la care se adăugau porterii fiecăruia, ghidul și, cel puțin așa înțelegeam noi la momentul acela, un bucătar și un medic.

Dacă am fi aflat atunci că vom ajunge să urcăm pe Himalaya doar noi doi, nu știu ce formă ar fi luat îngrijorarea noastră. Dar toate la timpul lor.

Climb like a goat, don't smell like one

Faptul că nu știam mai nimic despre Nepal și Himalaya era însă doar una dintre necunoscute. Mi-am dat seama de asta în primele cinci minute când am pășit în magazinul de echipament montan situat în Calea Moșilor nr. 27 și numit, cum altfel, Himalaya. Eram copleșit nu atât de rafturile înalte de patru metri cu sute de produse despre care habar n-aveam la ce folosesc, cât de sentimentul că abia acum părea cu adevărat că urma să fac ceva destul de important. Băieții de acolo, în frunte cu David (a cărui simpatie pentru începătorul care eram m-a încurajat), au consultat lista primită de la agenția nepaleză cu echipamentul de care aveam nevoie și au decis că știu ei mai bine. M-am lăsat pe mâna lor.

În următoarele două săptămâni am probat toate hainele alea ciudate, complicate și colorate pe care urma să le port prin munții Himalayei aproape o lună de zile și m-am familiarizat cu ele. Habar n-aveam ce-nseamnă să te-mbraci în straturi, nu știam nici măcar ordinea în care trebuie luate un

polar, un windstopper și o bluză power dry, nu văzusem niciodată cum arată un buff, darămite să-l port în cinci feluri diferite, nici nu auzisem vreodată de textile cu argint, de goretex, vibram, primaloft sau parameta S. Iar ideea și expresia „ciorapi și chiloți tehnici“ m-a făcut să râd. Deși îmi dădeam și eu seama că e vital să *climb like a goat*, [dar să] *don't smell like one*, cum citisem pe una dintre etichete. Erau o mie de situații pe care nu le luasem în calcul și atâtea lucruri la care nu mă gândisem, iar acolo, în acel wonderland al echipamentului montan, existau soluții pentru orice, de la recipientul incasabil pentru apă, până la sacul de dormit care rezistă la temperaturi de până la -20°C și ochelarii care te protejează de reflexia zăpezii sub soarele de la 5 000 de metri.

În tot acest timp, am căutat și am citit blogurile celor care mai făcuseră circuitul Annapurna și care trecuseră prin pasul Thorung La (cuvântul „hell“ apărea destul de frecvent), am făcut rost de ghidul *Lonely Planet*, am primit cărți și albume de la prieteni, am scris e-mailuri și ne-am întâlnit cu cei care mai fuseseră pe Himalaya și care ne puteau răspunde la tot felul de întrebări (gen „există acoperire pentru telefoanele noastre mobile?“ – nu, nici un operator de la noi nu are roaming în Nepal) sau care ne puteau da sfaturi utile privind barba pe care ar fi indicat s-o las să crească pentru a-mi proteja pielea feței, sau numărul perechilor de ciorapi și tipurile de creme, vitamine și medicamente pe care ar fi bine să le avem cu noi.

Shakira & pisica neagră

Ultima zi a lui aprilie, când aveam biletele de avion spre Nepal, a venit foarte repede. Atât de repede, încât ghidul *Lonely Planet* a rămas necitit (dar asta cumva și deliberat, căci am ales să-mi păstrez cât mai intacte resursele de uimire, să descopăr singur și nu să recunosc ce-am citit la alții), alergările au fost compromise de mesele și de trândăveala de Paște (plus că mă săturasem de atâta febră musculară), iar sfaturile contradictorii primite de la unii și de la alții le-am lăsat la latitudinea instinctului propriu și de ultim moment. Cătălin a venit la mine cu câteva zile înaintea plecării pentru a confrunța listele cu ce urma să ia fiecare. Părea că suntem pregătiți pentru orice.

În ziua plecării, un prieten ne-a dus (chiar de ziua lui de naștere) cu mașina la aeroport. A fost prima dată când am avut cu adevărat emoții. Și nu pentru că urma să pierd returul semifinalei Ligii Campionilor dintre Barcelona și Real Madrid sau concertul Shakirei, nici pentru că urma să mă rup pentru o lună de zile cu totul de viața, prietenii, jobul, pasiunile și tabieturile mele, nici măcar pentru că mi-am luat rămas-bun de la părinții mei la telefon (ca să nu-și facă griji, le spuseseam că plec doar la Kathmandu), ci pentru că, pur și simplu, abia atunci am realizat cu adevărat că urma să fac poate cea mai spectaculoasă și importantă călătorie din viața mea. Anticipam că mă voi întoarce cu perspectiva schimbată, mai toți îmi spusese ră asta, chiar mă avertizaseră asupra „aspectului spiritual“ („Vezi să nu treci cumva la hinduism!“), iar eu abia așteptam să afl cum și în cel fel.

Imediat ce-a pornit mașina, o pisică neagră ne-a tăiat calea chiar în fața blocului. Ce să fi făcut?! Ne-am pus pe râs. Dar emoția din noi a crescut cu câteva grade.

Cuprins

- Nimic despre Nepal | 7
Climb like a goat, don't smell like one | 9
Shakira & pisica neagră | 10
1. În ce lume am aterizat?! | 13
Kathmandu | 14
Anul 2068 | 15
Reținuți & interogați | 17
Land of fake | 20
2. Off-road cu rata | 23
3. Buchetul de marijuana și mămăliga hindusă | 29
Dansul lui Raj Kapoor | 32
Dallas & Titanic | 34
4. Bin Laden și frumoasa nepaleză | 39
Oameni și asini | 42
O seară la guest house | 44
O știre veche în noapte | 50
5. Karma Gurunk | 53
Cer Curajos | 56
6. Kamasutra pentru începători | 63
Gogoși pentru o nuntă tibetană | 66
Record la înălțime | 68
7. Fuck the Maoists! | 73
HAS to come! | 77
8. Pin, pastile, panici | 81
Satul global | 84
9. „Coborâți! Coborâți! Coborâți!” | 89
Copiii Himalayei | 93
Supraviețuirea, cursul seral | 96
10. La vânătoare cu vulturii aurii | 101
Înapoi în timp | 105
Trekkeri, backpackeri, hikeri | 106
11. Zăpada și Peregrinul Gol | 109
Brothers in treks | 112
Șosetele bunicului Toma | 115
12. În aer subțire | 117
Moonwalking prin zăpadă | 121
Sub streășina lumii | 124
5 428 m | 126
Deșertul de piatră | 128
Depresia | 131
13. Fortul vânturilor | 137
Snakes & snacks | 140
14. Capitala rachiului de mere | 145
Telefonul acasă | 147
15. Noaptea greierilor electrice | 153
Decât maoiști, mai bine monarhiști! | 156
Partida de caram | 158
16. Boom Shiva! | 161
Bucata de charas | 164
17. Dansând ca mătasea | 171
Remember | 173
Disco tibetan | 176

18. Prin jungla magică | 179

Lords of the treks | 182

Dezvrăjirea munților | 185

19. Fear & loathing în Ghandruk | 191

Camera de deasupra muzeului | 195

20. Cuhnia Susitei | 205

Muna & Madan | 207

21. După noi, musonul! | 213

O seară în Pokhara | 216

22. Despărțirea | 223

Suedeza din Järfälla | 226

Yeti Airlines | 227

Ghetoul cu suveniruri | 229

Covorul din grădina vieții | 231

Nepalul din gazete | 237

23. Zeița în viață și templul
cadavrelor arse | 243

Stupa boabelor de rouă | 248

Fetița zeiță | 249

Valea zeilor | 251

24. Ultimul joint în Kathmandu | 255

Mandala handmade | 258

Lumea în ultima zi | 261

Once is not enough! | 263